

Nr 3 (93) | maj/czerwiec 2023

www.bralin.pl

egzemplarz bezpłatny

ISSN 1899-0169

SOŁECTWA: BRALIN · CHOJĘCIN-PARCELE · CHOJĘCIN · CZERMIN · DZIAŁOSZE · GOLA · MNICHOWICE · NOSALE · NOWA WIEŚ KSIĄŻĘCA · TABOR MAŁY · TABOR WIELKI · WERONIKOPOLE

Wójt gminy Bralin Piotr Hołoś otrzymał absolutorium za wykonanie budżetu w 2022 roku

2022 rok zamknął się wykonaniem dochodów na poziomie 48 130 357,91 zł, co stanowi 99,43% planowanych. Wydatki zrealizowano w 95,34% na kwotę 53 479 660,79 zł. Deficyt budżetu to kwota 5 349 302,88 zł, a zadłużenie gminy na koniec minionego roku wynosiło 13 150 000,00 zł, co stanowi 27,32 % wykonanych dochodów. Na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych budżet zwiększył się o kwotę 23 695 229,29 zł pozyskanych środków zewnętrznych.

– Miniony, 2022 rok nie był łatwym ze względu na wzrost kosztów prowadzenia inwestycji, wzrost cen usług i materiałów, kosztów osobowych i energii. Zrealizowaliśmy wszystkie zaplanowane inwestycje, w tym priorytetową dla tej kadencji samorządu budowę hali sportowej. Zbudowaliśmy kolejne drogi, odcinki kanalizacji, wodociągi i oświetlenie uliczne. Inwestowaliśmy w oświatę i kapitał ludzki - młodzież, dzieci i seniorów – powiedział wójt gminy Bralin Piotr Hołoś.

Podczas sesji absolutoryjnej wójt Piotr Hołoś przedstawił Raport o stanie gminy za rok 2022, podziękował rad-

Sesja absolutoryjna

nym, sołtysom i radom sołeckim, pracownikom urzędu gminy i wszystkim mieszkańcom za sumienne wykonanie swoich obowiązków, zaangażowanie i współpracę. Szczególne podziękowania otrzymała skarbnik gminy Grażyna Mosch.

Radni zatwierdzili sprawozdania finansowe wraz z wykonaniem budżetu za 2022 rok i udzielili jednogłośnie wotum zaufania i absolutorium wóldarzowi gminy Bralin.

red.

Umowy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego

Gmina Bralin w ramach tegorocznej, XIII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś” pozyskała 55 000,00 zł. Środki zostaną przeznaczone na realizację

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski z przedstawicielkami Koła Gospodyń Wiejskich w Chojęcinie

Od lewej wicemarszałek Krzysztof Grabowski, sołtys Krystyna Kosik, wójt gminy Piotr Hołoś, skarbnik Grażyna Mosch

projektu pn. „Piramida możliwości przy Domu Ludowym w Chojęcinie”. W ramach zadania zagospodarowany zostanie teren przy Domu Ludowym w Chojęcinie. Zamontowane zostaną elementy siłowni zewnętrznej, urządzenia zabawowe oraz domek drewniany na narzędzia. Wykonane zostaną również zadaszanie oraz montaż drzwi wejściowych na tarasie. Wkład funduszu sołeckiego to kwota 30 000,00 zł, a środki pochodzące z budżetu gminy Bralin to 16 500 zł. Realizacja zadania zaplanowana jest do 15 listopada 2023 r. Projekt współfinansowany jest

przez samorząd województwa wielkopolskiego w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”.

Koło Gospodyń Wiejskich w Chojęcinie pozyskało dofinansowanie w kwocie 15 000,00 zł w ramach otwartego konkursu ofert Departamentu Rolnictwa UMWW w Poznaniu pn. „Mała Mobilna Kuchnia Warsztatowa”. W ramach zadania zakupione zostaną urządzenia i sprzęt gastronomiczny niezbędny do stworzenia mobilnej kuchni warsztatowej: mobilne stoły gastronomiczne z płytą grzewczą oraz wybrane sprzęty gospodarstwa domowego. Prowadzone warsztaty kulinarne mają zaś przyczynić się do poprawy świadomości mieszkańców w zakresie zdrowej żywności i oszczędzania artykułów żywnościowych.

Umowy zostały podpisane 10 lipca br. w Urzędzie Gminy Bralin w obecności wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego reprezentującego samorząd województwa wielkopolskiego. Gminę Bralin reprezentowali wójt Piotr Hołoś oraz

skarbnik Grażyna Mosch. Podczas oficjalnego podpisania umowy obecni byli również przedstawiciele sołectwa Chojęcin-Parcele: sołtys Krystyna Kosik, przewodnicząca Koła Gospodyń Wiejskich w Chojęcinie Agnieszka Kubot wraz z zastępcą Beatą Standziak.

Wójt Piotr Hołoś podziękował samorządowi województwa wielkopolskiego za kolejne wsparcie finansowe zadań realizowanych przez gminę Bralin, a wicemarszałkowi za życzliwość, przychylność i pamięć na etapie ocen składanych wniosków w programach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

red.

Umowa w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

Gmina Bralin w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg otrzymała dofinansowanie na kwotę 255 893,49 zł na zadanie pn. „Przebudowa ulicy Kościelnej w Bralinie”. Całkowitą wartość zadania oszacowano na kwotę 511 786,98 zł. Planowany zakres robót obejmuje odcinek o długości około 176 mb, na którym zostanie wymieniona nawierzchnia jezdni, chodników, poboczy wraz z krawężnikami oraz oświetlenie uliczne.

19 czerwca br., w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu, wojewoda wielkopolski Michał Zieliński podpisał umowę i przekazał symboliczny czek na realizację przedmiotowego zadania.

red. Podpisanie umowy

Umowa na zakup nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nowa Wieś Książęca podpisana

W czwartek 1 czerwca br. w Urzędzie Gminy Bralin podpisana została umowa pomiędzy prezesem jednostki OSP Damianem Hełmińskim, a wykonawcą zamówienia - firmą „WAWRZASZEK ISS z Bielska-Białej. Samochód ratowniczo-gaśniczy będzie kosztował 1.250.000,00 zł brutto. Wkład własny gwarantowany przez gminę to co najmniej 50% wartości nowego samochodu. Zgodnie z umową, nowy sprzęt trafi do jednostki OSP Nowa Wieś Książęca do końca października tego roku. Będzie to średni samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu MAN.

red. Podpisanie umowy na zakup samochodu ratowniczo-gaśniczy

Przebudowa drogi powiatowej w Mnichowicach

11 maja 2023 roku wójt gminy Bralin Piotr Hołoś przy kontrasygnacie skarbnika gminy Grażyny Mosch podpisał umowę w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację przez powiat kępiński zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 5681 P w miejscowości Mnichowice w gminie Bralin - na odcinek Mnichowice-Bralin”. Po stronie powiatu umowę podpisali: starosta Robert Kieruzal, wicestarosta Alicja Śniegocka oraz skarbnik Marcin Trojak. Zgodnie z warunkami umowy powiat zobowiązuje się do zakończenia zadania nie później niż do 30 czerwca 2023 roku. Na realizację inwestycji zarezerwowano w budżecie gminy Bralin pomoc finansową w wysokości 293 151,63 zł. W ramach tej kwoty gmina Bralin dofinansowuje budowę ścieżek rowerowych i chodników oraz zamontowanie oświetlenia ulicznego.

Podpisanie umowy na przebudowę drogi powiatowej w Mnichowicach

red.

Gminne zawody sportowo-pożarnicze

W niedzielę 25 czerwca br. na stadionie sportowym w Bralinie odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze. Tegoroczne zawody przygotowały jednostki OSP Gola i Tabor Wielki, Zarząd Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP oraz gmina Bralin. W zawodach wzięło udział 20 drużyn: 11 drużyn seniorskich i 9 młodzieżowych. Zawody rozegrane zostały w dwóch konkurencjach: sztafecie pożarniczej z przeszkodami oraz w ćwiczeniach bojowych. Nad poprawnością przebiegu konkurencji czuwała komisja sędziowska w składzie: Piotr Baliński - przewodniczący, Roman Klein, Sławomir Szych, Piotr Skwarkowski, Maciej Kucharak, Jacek Samulski. Mieszkańcy licznie przybyli dopingować swoich faworytów.

– Tegoroczne gminne zawody sportowo-pożarnicze to duży sukces organizacyjny, sportowy i wizerunkowy strażaków ochotników z terenu gminy Bralin – powiedział wójt gminy Bralin.

Wyniki końcowe:

Kategoria A – seniorzy:

I miejsce: OSP Tabor Wielki

II miejsce: OSP Czermin

III miejsce: OSP Nowa Wieś Książęca

Kategoria C – seniorki:

I miejsce: OSP Bralin

II miejsce: OSP Chojećin

III miejsce: OSP Mnichowice

Kategoria MDP żeńska:

I miejsce: OSP Chojećin

II miejsce: OSP Nowa Wieś Książęca

III miejsce: OSP Bralin

red.

Jednostka OSP Chojećin

4 400 000,00 zł z Polskiego Ładu

W ramach drugiej edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych gmina Bralin pozyskała dofinansowanie w kwocie 4 400 000,00 zł na zadanie pn. „Termomodernizacja budynków w Szkole Podstawowej w Bralinie i w Zespole Szkół w Nowej Wsi Książęcej”. Prace termomodernizacyjne swoim zakresem obejmują m.in. ocieplenie ścian zewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, zmianę kolorystyki elewacji, modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej, modernizację instalacji

elektrycznej oraz instalacji grzewczej. Realizacja projektu zminimalizuje zapotrzebowanie na energię ciepłą w budynkach, a tym samym wpłynie na obniżenie kosztów ich utrzymania. Zadanie wykona firma Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe K-C Kinga Czysta. Stosowna umowa na realizację przedsięwzięcia została podpisana w dniu 31 maja br.

red.

Wizualizacja elewacji

Rzeczpospolita
Polska

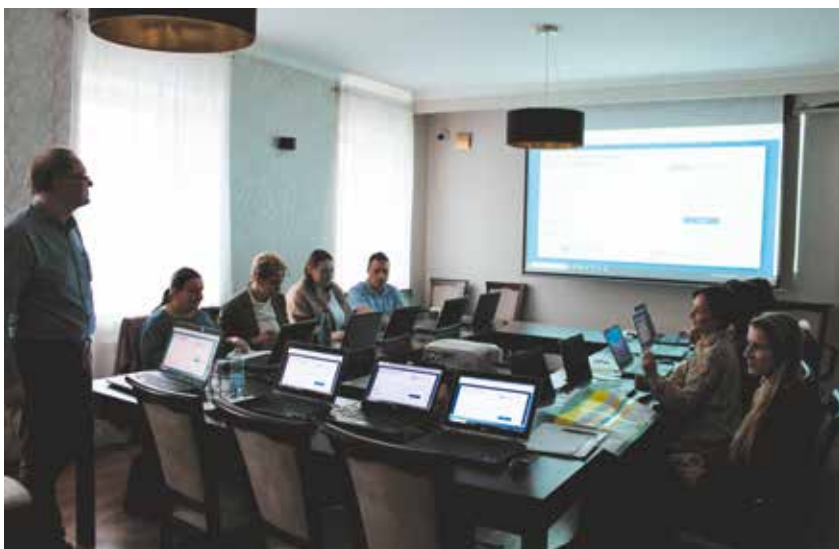
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Szkolenia z e-usług publicznych

W gminie Bralin odbywały się szkolenia pracowników z wdrażania e-usług publicznych, dzięki którym w Urzędzie Gminy Bralin, jednostkach oświatowych oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bralinie wprowadzone zostaną elektroniczny obieg i zarządzanie dokumentacją. Zadanie realizowane jest w ramach projektu pn.: „Wdrożenie elektronicznych usług publicznych w ramach projektu partnerskiego z udziałem gmin Rychtal, Trzcianica oraz Bralin” współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Dotyczy podpisanej umowy nr RPWP.02.01.01.-30-0026/20-00.

red. Szkolenia pracowników z e-usług

Ze starego albumu...

Najmłodszy z księży Grossków

W 5.-6. numerze „Życia Gminy Bralin” z 2020 r. zapowiadałem przedstawienie życiorysów trzech księży Grossków. Wcześniej – poza najbardziej znanym kapłanem o tym nazwisku, Melchiorrem – o ich istnieniu nie wiedziałem. Po Franciszku i jego bratanku, Alojzym, przyszła kolej na najmłodszego – Jana.

Gdzie się urodził?

Poszukując informacji na temat miejsca urodzenia ks. Jana Grosska (1870-1898), można się pogubić i zwątpić, czy aby na pewno o „tego” Grosska chodzi. Pośród miejsc jego narodzin błędnie wymienia się Bralin („Historia kościoła św. Trójcy w Bytomiu na Górnym Śląsku...” z około 1910 r.), Chosniewo („Gazeta Opolska” nr 51 z 25.06.1897 r. i „Nowiny Raciborskie” nr 75 z 26.06.1897 r.), Chośniewo („Katolik” nr 73 z 23.06.1898 r.), Chrośniewo („Katolik” nr 75 z 29.06.1897 r.) i Sosnowo („Posłaniec Niedzielnny dla...” nr 12 z 21.03.1897 r. i „Gazeta Opolska” nr 52 z 1.07.1898 r.)!

A gdzie naprawdę urodził się Grossek? Czy da się to wiarygodnie i jednoznacznie ustalić? Na szczęście tak. Aktu urodzenia przyszłego kapłana próżno szukać, bowiem Urzędy Stanu Cywilnego powstały dopiero w 1874 r. Na szczęście zachowała się księga chrztów parafii Bralin. Z zapisów w niej zawartych wynika, że Jan Grossek na świat przyszedł w... Mnichowicach. Niewykluczone, że później rodzice chłopca mogli przenieść się do jednej z sąsiednich miejscowości, Bralina czy Chojęcina, lub czasowo tam mieszkać i stąd zapewne pomyłki, dotyczące miejsca narodzin przyszłego kapłana.

Właściwą datę i miejsce urodzenia podaje „Schematismus des Bisthums Breslau und seines Delegatur-Bezirks für das Jahr 1897” oraz – oczywiście – księga chrztów.

Najbliżsi

Ojciec przyszłego kapłana urodził się 16 grudnia 1831 r. w Bralinie jako syn rolnika – mieszczanina Johanna Grosska i Susanny z d. Lewek. W wieku blisko 34 lat ożenił się z Josephą Deutschmann, ur. 10 października 1840 r., z Solnik Małych (niem. Klein Zülling) w powiecie oleśnickim. Była ona córką nauczyciela Karla Deutschmanna i Josephy z d. Mende.

Jan na świat przyszedł 14 grudnia 1870 r., a sakrament chrztu przyjął 6 dni później w kościele w rodzinnej wsi, otrzymując imiona Johannes Anton Carl. Jego starsze siostry: Marie Antonie Josepha (ur. 1866) i Caecilia Elisabeth Katharina (ur. 1868) – podobnie jak on – urodziły się w Mnichowicach, z kolei młodsze: Antonia Josepha Agnes (ur. 1873) – w Nowej Wsi Goszczańskiej (niem. Neudorf – Goschütz, w powiecie sycowskim), zaś Josepha Victoria Martha (ur. 1875) – w Bralinie.

Ks. Jan Grossek (1870-1898) rodem z Mnichowic (Źródło: „Historia kościoła św. Trójcy w Bytomiu na Górnym Śląsku...” ks. Wiktora Duryńka w opracowaniu Józefa Bednorza z ok. 1910 r.)

Przerwa w życiorysie

Nie wiadomo, gdzie dokładnie Jan chodził do szkoły powszechnej ani gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. Pewne jest, że wstąpił na Uniwersytet Wrocławski. Wydział Teologii Katolickiej, na którym studiował, posiadał wówczas specyficzny status i pozostawał w ścisłym związku z władzami diecezji wrocławskiej, a przełom XIX i XX w., czyli czas, w którym przebywał tu J. Grossek, to dla WTK „złote lata”.

Popis teologiczny i subdiakon

„Posłaniec Niedzielnny dla Diecezji Wrocławskiej” z 21 marca 1897 r. informował: *W czasie od 3 do 6 marca złożyło 92 studentów teologii z diecezji wrocławskiej pierwszy popis teologiczny, 4 z ołomunieckiej, a 5 z diecezji prazkiej. Dnia 13 b. m. udzielił Jego Eminencya Najprzewiel. Ks. Księżę Biskup Kardynał święceń na subdiakonów (...). Wspomniani klerycy pochodzili m.in. z Brzegu, Gliwic, Głogowa, Góry Świętej Anny, Katowic, Łazisk, Niemodlina, Pawonkowa, Pszczyny, Poznania, Prudnika, Raciborza, Trzebnicy, Wrocławia, Berlina, Dommtau w Prusach Zachodnich, Olbersdorf w Saksonii, Wadersloh w Nadrenii Północnej-Westfalii. Pośród nich wymieniony został również Jan Grossek z... Sosnowego.*

Kardynał, o którym mowa w notatce prasowej, to Georg von Kopp (1837-1914), hierarcha kościelny i polityk, dążący do zahamowania rozwoju polskiego ruchu narodowego na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim.

Czym był wspomniany pierwszy popis teologiczny, wyjaśnił mi – pochodzący z Chojęcina – ks. dr Adam Sikora (ur. 1957), wykładowca Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, zaś od 2021 r. – proboszcz parafii pw. św. Marka Ewangelisty na poznańskim osiedlu Czecha.

- *Chodzi zapewne o końcowy egzamin z całości teologii – napisał w e-mailu, coś w rodzaju egzaminu magisterskiego. Z kolei subdiakon przed Soborem Watykańskim II (1962-1965) był jednym ze stopni święceń. Po nim był jeszcze diakonat i kapłaństwo.*

Kiedy Jan został wyświęcony na diakona, tego nie udało mi się ustalić.

Święcenia kapłańskie

W poniedziałek, 21 czerwca 1897 r. kardynał G. Kopp udzielił święceń kapłańskich 68 klerykom z wrocławskiego książecko-biskupiego alumnatu. Uroczystość odbyła się w dwukondygnacyjnym kościele pw. Świętego Krzyża (jego dolna część pw. św. Bartłomieja) na Ostrowie Tumskim. O tej uroczystości informowały m.in.: „Gazeta Opolska” nr 51, „Katolik” nr 75 i „Nowiny Raciborskie” nr 75.

„Katolik” nr 75 z 29 czerwca 1897 r., wymieniając nazwiska i rodzinne miejscowości 41 diakonów, „z Górnego i Średniego Ślązka”, donosił: *W Wrocławiu w kościele św. Krzyża otrzymali od ks. Biskupa święcenia kapłańskie następujący dyakoni z Górnego i Średniego Ślązka: Adamczyk z Łazisk, Andersz z Pawonkowa, Balon z Gliwic, Benek z Raciborza, Bielok z Małej Dąbrówki, Böhm z św. Anny, Bojdoł z Pszczyny, Breuer z Niemodlina, Cedzich z Solarni, Dürschlag z Prudnika, Durynek z Katowic, Globisz z Olbrachcic, Grossek z Chrośniewa, Jagło z Bogucic, Kulik z Rudy-*

-Poręby, Kusch z Leśnicy, Losse z Runcki, Lux z Wellenhof, Majunke z Trzebnicy, Maśloch z Prudnika, Nieborowski z Ornontowic, Nossol z Kłodnicy, Ogan z Wieszowy, Paterok z Suchołony, Peter z Mösen, Rassek z Kotliszowic, Riedel z Ostroga, Schömmel z Koziejszy, Scholz z Nysy, Świerk z Świętochłowic, Seiffert [z] Wrocławia, Skiba z Katowic, Smykała z Zakrzowa, Tietze z Wrocławia, Ułitzka z Tarniowa, Wachsmann z Wrocławia, Wawrecko z Koźła, Weinhold z Gliwic, Wötzker z Nysy, Ziebolz z Póhwsi i z diecezji Ołomunieckiej, Swoboda z Sudzic.

Z nowo wyświęconych kapłanów z diecezji wrocławskiej pochodziło 62 (w tym J. Grosse „z Chrośniewa”), z diecezji praskiej – 4, ołomunieckiej – 1 i z apostolskiego wikariatu Saksonii – 1.

Z kim studiował?

Próbując ustalić dalsze losy wyświęconych z J. Grosskiem, zauważyłem, że w zapisie niektórych nazwisk i miejscowości ówczesni dziennikarze popełnili błędy. O wielu z tych kapłanów w zasobach internetowych trudno znaleźć jakąkolwiek wzmiankę na temat ich działalności czy dokonań. Warto jednak wspomnieć choć o niektórych.

Mateusz Bielok (1870-1955) z Małej Dąbrówki (dziś Dąbrówka Mała to część Katowic) został proboszczem w Pszczynie. Oprócz pracy duszpasterskiej brał czynny udział w życiu społeczno-politycznym. Kapłan pracował wśród powstańców śląskich, od których odbierał przysięgę służby na rzecz wojska polskiego. Z kolei Józef Jagło (1872-1949) – z Boguszyc w powiecie opolskim – całe kapłańskie życie spędził w Gliwicach, gdzie założył pierwszy oddział „Caritasu”, który rozrósł się do wzorowej placówki, niosącej pomoc najbardziej potrzebującym. Popierał dążenia narodowe Polaków podczas plebiscytu i powstań śląskich. W 1925 r. kardynał Adolf Bertram mianował go honorowym dziekanem, a w roku następnym papież Pius XI nadał mu godność prałata.

Znany na naszym terenie Paweł Nieborowski (1873-1948) z Ornontowic (obecnie powiat mikołowski) w latach 1905-1920 był proboszczem w Rychtalu. Napisał szereg powieści, opowiadań, dramatów, tragedii i sztuk teatralnych tematycznie związanych z Górnym Śląskiem. Wydał także kilka prac naukowych. Po przejściu na emeryturę został rezydentem przy kościele pw. św. Henryka we Wrocławiu. Po II wojnie światowej zamieszkał w Niemczech. W historiografii zapisał się jako zdecydowany przeciwnik przyłączenia Śląska do odrodzonej Polski.

Antoni Ogan (1870-1959) – z Wieszowy w powiecie tarnogórskim – rzekomo miał proniemieckie nastawienie, sprzeciwiał się jednak germanizacji, co doprowadziło do jego sporu z hakatystami na łamach lokalnych gazet. Polski „Głos Śląski” z 6 września 1904 r. pisał o nim: (...) *to nie jest ani polonizator, ani germanizator, ale kapłan, pilnujący w pierwszej linii Kościoła i dobra dusz swych parafian*. W 1902 r. ks. Ogan założył w Rudzie Śląskiej polskie stowarzyszenie robotnicze.

Wrzecz z J. Grosskiem święcenia przyjął również Franciszek Paterok (1869-1933) z Suchych Łanów (dziś część Strzelec Opolskich). Kapłan za swój duszpasterski obowiązek uważał obronę praw ludności polskiej, zwłaszcza nauczanie religii dzieci w ich ojczystym języku. Był on wielkim miłośnikiem przyrody oraz

kolekcjonerem ptaków europejskich, a także motyli Europy i Azji, których okazy zbierał przez kilkadziesiąt lat. Jego zbiory ornitologiczne i entomologiczne należały do najpiękniejszych w Polsce. W tych dziedzinach zdobył ogromną wiedzę. Uniwersytet w Gryfii (niem. Greifswald) oferował mu nawet katedrę przyrodniczą, ale ks. Paterok tę propozycję odrzucił. Swoje zbiory naukowe zapisał w testamencie klasztorowi Sióstr Szkolnych de Notre Dame w Strumieniu, a cenną bibliotekę specjalistyczną – klasztorowi oo. franciszkanów w Panewnikach. Ryszard Rassek – z Kotliszowic w powiecie gliwickim – przez kilkanaście lat (1908-1922) pełnił funkcję proboszcza w parafii pw. św. Piotra i Pawła w Tarnowskich Górach, był poprzednikiem – pochodzącego z Bralina – ks. Michała Lewka (1923-1967), wybitego kapłana diecezji katowickiej.

Inny z kolegów kursowych ks. Jana, Franciszek Skiba (1871-1954) z Katowic, językoznawca, to wnuk Kazimierza Skiby, ostatniego sołtysa tej miejscowości, będącej wówczas wsią. Po święceniach pracował jako duszpasterz w Berlinie, Bodzanowicach koło Olesna, Strzegomiu i Rychtalu. Ks. F. Skiba jest autorem notatnika, który został dołączony do publikacji ks. Michała Przywary (1867-1906), proboszcza z Nowej Wsi Książęcej, pt. „Słownictwo gwarowe z różnych części Śląska uzupełniające słownik rękopiśmienny M. Przywary”. Karol Uliczka (1873-1953) – z Jaroniowa, dziś dzielnicy Baborowa w powiecie głubczyckim, polityk śląski i niemiecki – w latach 1918-1933 aktywnie działał w Katolickiej Partii Ludowej (niem. Katholische Volkspartei) Górnego Śląska, odłamu niemieckiej katolickiej partii Centrum. W czasie II wojny światowej był więźniem niemieckiego obozu koncentracyjnego Dachau, a po jej zakończeniu współorganizował struktury partii politycznej CDU – Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej Niemiec. Emil Wawreczko (1867-1913) – z Koźła (część obecnego Kędzierzyna-Koźła w województwie opolskim) – całe kapłańskie życie związał z dekanatem myśłowickim. Choć słabo władał językiem polskim, był przychylnie nastawiony do ludności polskiej. W 1913 r. poparł postulaty polskich robotników podczas strajku zorganizowanego przez Zjednoczenie Zawodowe Polskie, zasilając również kasę strajkową.

cdn.

Jacek Kuropka

Uzupełnienie

Jako uzupełnienie artykułu na temat ks. Alojzego Grosska (1864-1904), jaki ukazał się w 5. numerze „Życia Gminy Bralin” z 2021 r., chciałbym dodać poniższą informację, do której dotarłem po ukazaniu się gazety.

„Nowiny Raciborskie” nr 82 z 9 lipca 1895 r. na s. 3 zamieściły krótki wpis o następującej treści: „Wielebny ks. administrator Grossek zamierza, jak donosi „Oberschl. Vktztg.” [„Oberschlesische Volkszeitung”] w krótkce miasto nasze ustąpić” (pisownia oryginalna – przyp. JK). To tylko jedno zdanie, ale dzięki niemu wiemy, że po ustąpieniu z funkcji administratora parafii w Ostrogu (dziś część Raciborza) – w marcu 1895 r. – ks. Franciszek przez kilka następnych miesięcy wciąż był duszpasterzem w tym miejscu. Jego kolejną placówką, najpóźniej od sierpnia 1895 r., był Kochanowice.

Jacek Kuropka

Zabrzmiał ostatni dzwonek!

23 czerwca br. zakończył się rok szkolny 2022/2023. Uroczyste akademie odbyły się w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Bralinie oraz w Zespole Szkół im. Ks. Michała Przywary i Rodziny Salomonów w Nowej Wsi Książęcej. Nagrodę Wójta Gminy Bralin dla Najlepszego Absolwenta otrzymały:

- Milena Kukuła (Szkoła Podstawowa w Bralinie)
- Martyna Jańska (Zespół Szkół w Nowej Wsi Książęcej).

Bralińską podstawówkę ukończyło 81 uczniów, a Zespół Szkół w Nowej Wsi Książęcej 24. Przedszkole „Kwiaty Polskie” w Bralinie pożegnało 56 sześciolatków.

Nagroda Najlepszego Absolwenta Roku w Zespole Szkół w Nowej Wsi Książęcej

red.

Gminny Konkurs Wiedzy Ekologicznej w Nowej Wsi Książęcej

Uczestnicy konkursu

Pod hasłem „Człowiek gospodarzem Ziemi”, 5 czerwca, rozstrzygnięta została kolejna edycja Gminnego Konkursu Wiedzy Ekologicznej. Jak co roku patronat nad konkursem objął wójt gminy Bralin Piotr Hołoś. Organizacją rywalizacji uczniowskiej zajęli się nauczyciele i dyrekcja Zespołu Szkół w Nowej Wsi Książęcej. Inicjatorzy turnieju wiedzy zaprosili do udziału w konkursie uczniów klas VI-VIII szkół podstawowych. Najlepszy wynik i pierwsze miejsce w konkursie zdobyła Tatiana Krowiarz, drugie Martyna Jańska, a trzecie Patryk Młot. Wszystkim uczestnikom konkursu serdecznie gratulujemy!

Wiesława Mirowska

Wspólnie sprząkali las

W niedzielę, 23 kwietnia br., miłośnicy natury po raz piąty bezinteresownie wzięli udział w akcji sprzątania lasu. Jest to przedsięwzięcie, którego pomysłodawcami są **Tomasz Biziak** i **Ewelina Kuźnik**. To oni założyli wydarzenie na Facebooku zatytułowane „Czysty las w Bralinie, sprzątnijmy lokalny świat na wiosnę”. Organizatorzy zmobilizowali lokalną społeczność przez media społecznościowe.

– Wiosna to świetny czas, by przygotować świat do budzące-

go się życia. Niezmiernie cieszy fakt, że przyszły całe rodziny. Część osób jest z nami od samego początku, część przyszła pierwszy raz. Ale wszystkim przyświecał jeden cel – czysty las jako miejsce spacerów i tras rowerowych – powiedzieli organizatorzy akcji.

Organizatorzy kierują słowa podziękowania za pomoc w akcji do: Urzędu Gminy Bralin, OSP Bralin, Macieja Soboty, Dariusza Wolko, Andrzeja Panka, Mariana Kłoska, Doroty Bła- buś-Przybylskiej, Bartosza Przybylskiego, Adama Świątka, Agaty Winkowskiej-Świątek oraz Państwa Królikowskich.

red.

Wspólne zdjęcie uczestników akcji sprzątania lasu.

65 lat KGW Bralin - krótka historia

Koło Gospodyń Wiejskich w Bralinie utworzone zostało 6 października 1957 r. Jego założycielką była Zofia Dwernicka.

Pierwszą przewodniczącą bralińskiego KGW, liczącego wówczas 13 członkiń, została Krystyna Kwiołek.

Inspiracją do zakładania kół była potrzeba modernizacji wsi, dokształcania, szkolenia itp. Koła były ściśle powiązane wówczas z kołami rolniczymi i właśnie z ich inicjatywy i wsparcia działały na wsiach, integrowały mieszkańców, organizowały im wolny czas, podnosiły poziom życia mieszkańców wsi.

KGW w Bralinie organizowały różne szkolenia, pokazy, kursy, np.: gotowania, pieczenia, robótek ręcznych, kroju

Spotkania Gospodyń

Wyjazdy Kół Gospodyń Wiejskich

Dzień Kobiet w Kole Gospodyń

i szycia, uprawy działek i ogrodów warzywno-kwiatowych, pogadanki z lekarzami. Panie współpracowały z Wojewódzkimi Ośrodkami Doradztwa Rolniczego, zajmowały się rozprawdaniem piskląt, itp.

Przez kolejne lata kołem zarządzały:
Janina Marczyk (lata 1962-1968)
Małgorzata Wisniewska (1968-1980)
Monika Bojko (1981-1986)
Teresa Jarosz (1987-1993)
Anna Lebek (1993-2019)

W roku 1968 nastąpił kolejny duży rozkwit działalności koła w Bralinie. Koło liczyło wtedy ponad 100 członkiń, a jego działalność była prężna i widoczna, wspierała rozwój gminy.

Pojawiły się nowe formy aktywności mieszkańców, np. Nieobozowe Akcje Letnie NAL, organizowano wycieczki oraz imprezy cykliczne, np.: Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Babci. Koło brało udział w dożynkach wiejskich, gminnych, uczestniczyło także w różnych szkoleniach na szczeblu powiatu, a nawet województwa.

KGW były wtedy bardzo mocno powiązane z Ośrodkiem Nowoczesnej Gospodyni ONG, Gminnymi Spółdzielniami Samopomocy Chłopskiej oraz Gromadzkimi Radami Narodowymi i Państwowym Ośrodkiem Maszynowym. c.d.n.

Maria Dwernicka

Dzień Dziecka w Gminie Bralin

Gmina Bralin i Biblioteka Publiczna w Bralinie zaplanowały szereg atrakcji dla najmłodszych. Zajęcia odbywały się na hali sportowej w Bralinie. W Przedszkolu „Kwiaty Polskie” zorganizowany został festyn rodzinny. Organizatorem festynu była Rada Rodziców Orzedszkoła „Kwiaty Polskie” i Żłobka „Wiosenka” w Bralinie.

red. Wspólne zabawy rekreacyjno-sportowe na hali

Występy artystyczne dzieci podczas festynu

Występy przedszkolaków

Malowanie twarzy

„Cała Polska czyta dzieciom”

Szkoła w Nowej Wsi Książęcej oraz Biblioteka Publiczna w Bralinie po raz kolejny przyłączyły się do ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”. W zespole szkół w Nowej Wsi Książęcej wiersze Jana Brzechwy czytali: z-ca wójta gminy Bralin Karol Wanżek, kierownik Referatu Oświaty Justyna Hołub-Rojkiewicz, dyrektor Biblioteki Publicznej w Bralinie Ewa Jędrysiak, funkcjonariusz KPP w Kępnie sierż. szt. Justyna Gajda, przedstawiciel rady rodziców Ewa Hojeńska.

Biblioteka Publiczna w Bralinie tegoroczne czytanie zorganizowała w przedszkolu w Nowej Wsi Książęcej, w Przedszkolu

„Kwiaty Polskie” i w Żłobku „Wiosenka” w Bralinie oraz w oddziałach „zerówkowych” w bralińskiej podstawówce. Uwielbiana przez dzieci bohaterka książek Anity Głowińskiej Kicia Kocia odwiedziła wszystkie dzieci, którym czytała fragmenty swoich przygód.

Celem akcji jest kształtowanie nawyku codziennego czytania czy też wspieranie rodziców w emocjonalnym, poznawczym i społecznym rozwoju dziecka.

red.

Kicia Kocia w Przedszkolu „Kwiaty Polskie”

Przedszkolaki podczas występów

I Turniej Grand Prix Gminy Bralin w Indywidualnym Tenisie Stołowym rozstrzygnięty

27 maja br. miał miejsce I Turniej Grand Prix Gminy Bralin w Indywidualnym Tenisie Stołowym. W zawodach organizowanych przez gminę Bralin wzięło udział 39 zawodników i zawodniczek. Turniej miał charakter otwarty, więc startowały również osoby spoza terenu gminy Bralin. Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał wójt gminy Bralin Piotr Hołoś. Zawody rozgrywane były w 7 kategoriach wiekowych. Podczas turnieju można było obserwować wiele ciekawych meczy pingpongowych rozgrywanych na wysokim poziomie.

Wyniki końcowe gier przedstawiały się następująco:

Kategoria: dziewczęta szkół podstawowych

1. Helena Ciesielska
2. Weronika Kowalska
3. Wiktoria Dirbach

Wręczenie pucharów

Kategoria: chłopcy szkół podstawowych

1. Łukasz Maciejewski
2. Bartosz Górecki
3. Eryk Górecki

Kategoria: dziewczyny 15+ i kobiety

1. Patrycja Młot
2. Aleksandra Gogół

Kategoria: chłopcy 16-19 lat

1. Tomasz Wodziak
2. Wojciech Przewdzięk

Wręczenie pucharów

Uczniowski Klub Sportowy Sport Bralin oraz Ludowy Klub Sportowy „SOKÓŁ” Bralin znalazły się na liście dofinansowania rządowego programu „Klub”. Celem programu jest wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży, realizowanych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia w lokalnych środowiskach sportowych. Na tegoroczną edycję programu Ministerstwo Sportu i Turystyki zarezerwowało rekordową kwotę 75 mln zł. Oba kluby otrzymają dotację w wysokości 10 000,00 zł.

red.

3. Tomasz Kuroпка

Kategoria: mężczyźni 20-60 lat

1. Przemysław Cecora
2. Piotr Korczak
3. Artur Jędrzejak

Kategoria: mężczyźni 60+

1. Henryk Sibera
2. Władysław Kąski
3. Jan Sobczak

Kategoria: zawodnicy zrzeszeni w klubach

1. Przemysław Podpora
2. Jacek Kokot
3. Andrzej Gogół

Zwycięzcy otrzymali puchar Grand Prix ufundowany przez wójta gminy Bralin, a wszyscy uczestnicy turnieju pamiątkowe medale i dyplomy. Dodatkowo uhonorowano – najstarszego uczestnika turnieju Władysława Kąckiego. Koordynatorem I Turnieju Grand Prix Gminy Bralin w Indywidualnym Tenisie Stołowym był Organizator Sportu w Środowisku Wiejskim Jerzy Liebner.

red.

Wręczenie pucharów i pamiątkowych dyplomów

Zawody Wędkarskie o Puchar Wójta Gminy Bralin

W sobotę 3 czerwca br. na łowisku „Oczko” w Sołectwo Nosale odbyły się cykliczne zawody sławikowe z okazji Dnia Dziecka o Puchar Wójta Gminy Bralin.

Wyniki:

Kategoria wiekowa 0 - 10 lat:

- 1 miejsce - Maksymilian Wylęga
- 2 miejsce - Wojciech Staszak
- 3 miejsce - Nikola Wodziak

Kategoria wiekowa 11 - 14 lat:

- 1 miejsce - Tobiasz Rybiński
- 2 miejsce - Kacper Misiak
- 3 miejsce - Filip Pajkert

Kategoria wiekowa 15 - 18 lat:

- 1 miejsce - Bartłomiej Malcher
- 2 miejsce - Kacper Szkudlarek
- 3 miejsce - Tomasz Widziak

Nagrodę Specjalną Najmłodszego Uczestnika Zawodów otrzymała Emilka Ławniczek.

17 czerwca br. odbywały się zawody wędkarskie dla seniorów.

Zestawienie wyników:

1. Mateusz Zieliński - 4,340 kg
2. Mikołaj Sakson - 0,730 kg
3. Roman Malcher - 0,670 kg
4. Jarosław Juszcak - 0,500 kg
5. Marek Misiak - 0,480 kg
6. Piotr Skiba - 0,405 kg
7. Łukasz Ławniczek - 0,370 kg
8. Ryszard Michalski - 0,190 kg
9. Jakub Brąś - 0,100 kg
10. Yaroslav Ladcnuk - 0,035 kg
11. miejsce ex aequo zajęli Netter Przemysław, Kwaśny Marcin i Łukasz Leśniarek.

Uczestnicy Zawodów Wędkarskich

Uczestnicy seniorskich Zawodów Wędkarskich

red.

Znakomite wyniki bralińskich kolarzy na Mistrzostwach Polski w kolarstwie górskim

Podczas Mistrzostw Polski w kolarstwie górskim (2 czerwca 2023 r.) Milena Drelak uklasyfikowała się na 2. pozycji w formule XCC, czyli krótkim wyścigu short track. Milena zdobyła również brązowy medal Mistrzostw Polski MTB w kat. U23.

Milena Drelak na podium

Rafał Noculak na podium

Fabian Szubert w kategorii młodzik „z przygodami na trasie” zdobył bardzo dobre 31. miejsce, Rafał Noculak w kategorii junior młodszy uklasyfikował się na 8. pozycji Mistrzostw, Beniamin Dąbrowski w kategorii junior zdobył 12. pozycję.

Podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w kolarstwie górskim w Wiśle 8 lipca br. Rafał Noculak zdobył brązowy medal, natomiast Milena Drelak próbowała swoich sił w kolarstwie górskim Enduro, zdobywając w swoim debiucie brązowy medal.

Ogromne brawa dla zawodników za determinację i wolę walki.

red.

Pan **Grzegorz Stańczyk**, mieszkaniec gminy Bralin, jest hodowcą gołębi pocztowych. Dla większości ludzi gołąb to tylko ptak, ale dla pana Grzegorza nie.

Czy możemy powiedzieć, że jest Pan hodowcą gołębi pocztowych.

Tak, ale gołębie to moje życiowe hobby, które zaszczepił we mnie mój tata Zdzisław, jak byłem jeszcze małym chłopcem. Taty już nie ma z nami, ale pasja pozostała i trwa już prawie 30 lat. Każdego z moich ptaków traktuję indywidualnie. Obecnie posiadam około 200 osobników.

Jak wygląda życie hodowcy gołębi?

Wszystko robi się pod sezon lotowy. Cały rok przygotowuję formę gołębi. Trenuję je, odpowiednio odżywiam, itp. W sezonie lotowym mam wszystkie weekendy zajęte. W soboty pakujemy ptaki do specjalnego auta i ruszamy w drogę. W niedzielę od samego rana patrzymy w niebo i czekamy na pierwszego gołębia. Na lot zawsze wystawiamy nasze najlepsze ptaki. Jest ich sporo. Pierwszy to ten, który przyleci pierwszy. On jest pierwszy w naszym stadzie. O jego ostatecznym wyniku decyduje porównanie z gołębiami innych hodowców należących do nich. Tu nie ma nagród pieniężnych - jest satysfakcja.

Kiedy organizowane są loty?

Od końca kwietnia do lipca lotują gołębie dorosłe, a potem przez 5 tygodni gołębie młode. Przy dobrych warunkach gołąb

Braliniacy z pasją

osiąga prędkość nawet 100 km/h. My hodowcy bardzo dbamy o kondycję swoich ptaków. Kupujemy im specjalne witaminy, szczepimy, odpowiednio karmimy. Robimy im treningi - to tzw. obloty.

A jak to jest, że gołąb trafia do swojego gołębnika?

Dobry, wytrenowany ptak ma tak dobrą orientację w terenie, że trafi nawet z odległości ponad 1000 km. Po udanym locie trzeba każdego ptaka pochwalić, porozmawiać z nim, zmotywować.

Czy zna Pan wszystkie swoje gołębie, mają swoje imiona?

Tak. Rozpoznaję na niebie wszystkie swoje ptaki. Znam też numery seryjne większości z nich.

Czy da się w Polsce żyć z bycia hodowcą gołębi? Czy jest to sposób na życie?

Są hodowcy, którzy bardzo dobrze sobie żyją z samej hodowli. To drogie hobby. Ja pracuję zawodowo, ale można powiedzieć, że sprzedaż dobrych ptaków od czasu do czasu pokrywa mi koszty hodowli. Ceny gołębi są bardzo różne. Są takie za 200 zł, ale można też kupić okazy za 200 tysięcy.

Jest Pan prezesem Sekcji Bralin Polskiego Związku Hodowców Gołębi Pocztowych. Co należy do Pana obowiązków?

Sekcja bralińska działa około 60 lat i liczy 26 członków. Jako prezes dbam o porządek na punkcie składania, organizuję zebrania, sprawdzam, czy ptaki są przewożone w odpowiednich warunkach.

W środowisku hodowców gołębi funkcjonuje pozdrowienie „Dobry Lot”, jakie niesie przesłanie?

To takie powitanie-pożegnanie, hodowcy życzą sobie, aby wszystkie gołębie zawsze wracały do domu. Dobrego, szczęśliwego powrotu.

Dziękujemy za rozmowę. Dobry Lot!

ŻYCIE GMINY BRALIN

bezpłatne pismo samorządowe gminy Bralin

Wydawca: Urząd Gminy Bralin, Rynek 3, 63-640 Bralin

Redaktor naczelny: Justyna Rojkiewicz

Redakcja: Milena Słowińska, Marta Brząkała

Skład, druk i korekta: Digital Art Studio Gała Przemysław

Adres redakcji: UG Bralin, tel. (62) 78 11 206,

e-mail: justyna.rojkiewicz@bralin.pl

Nakład: 1600 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru do druku nadesłanych tekstów, a także ich skracania i redagowania.